

DVOKNJIŽJE GORANA REMA I SANJE JUKIĆ

Od Janusa Panonijusa do Satana Panonskog na tisuću stranica

Objavljeno 7. prosinca 2013.

Uz sjećanje na 86. obljetnicu rođenja književnika i počasnog građanina Slavenskog Broda Vladimira Rema u Gradskoj je knjižnici u Slavenskom Brodu predstavljeno tisućustranično dvoknjižje naslovljeno “Panonizam hrvatskog pjesništva” nastalo iz pera profesora hrvatske književnosti, suautora, Sanje Jukić i Gorana Rema.

Pjesnički, esejistički, znanstveno-kritičarski, feljtonistički i dokumentaristički prinosi Vladimira Rema sabrani su u dvadesetak knjiga, no najvažniji su oni koji se bave pitanjem slavenskog kulturnog naslijeđa. A prije 33 godine Vladimir Rem je napisao i do tada jedini objavio skicu povijesti slavenske književnosti kroz pjesništvo, panoramu slavenskog pjesništva nazvanu “Slava Panonije”. Tri desetljeća poslije njegov sin Goran i Sanja Jukić objavljuju dvoknjižje, novu antologiju, čiji drugi dio nosi ime “Od Janusa Panonijusa do Satana Panonskog”.

“Kada smo zavirili u 'Slavu Panonije', shvatili smo koliko je tu osjećajnosti prema panonskom prostoru. Unutar 33 godine rasla je priča u kojoj se pojavilo još 70-ak autora. I nismo se zaustavili dok nismo stvorili 1000 stranica istraživanja”, kaže Goran Rem. Panonizam hrvatskog pjesništva rađen je u dva sveska. U prvom su autori teoretični, esejistični, studiozni, dok su u drugom objavili nastavak panorame Vladimira Rema (koji je uvrstio 83 autora) zaustavivši se na 161 pjesniku.

Autore je zanimalo i koliko je svijest o vodi, o Panonskom moru ostavila traga u pjesničkom tekstu, a prema riječima Sanje Jukić, ona je bila golema. No voda u pjesničkim formama predstavlja težinu, jer ugrožava zemlju izazivajući neplodnost, pa tako utječe i na uvjete ljudskoga postojanja, kaže suautorica. Uz sustavno bavljenje kulturnim prostorom Panonije kroz pjesništvo, panonizam u dvoknjižju obuhvaća i autore iz drugih umjetnosti. Likovnošću se pozabavio povjesničar umjetnosti Vlastimir Kusik, koji naglašava kako je uvrštavanje likovne umjetnosti u panonizam bio težak zadatak. “Krenuo sam od 150 priloga na tragu ideje da slika prati pjesništvo

kako u izboru pjesnika, tako i u teorijskoj interpretaciji”, kaže Kusik. Kroz nekoliko redaktura došao je do broja od 67, i na kraju sve sažeo u tri važne slike, a govoreći o njima govori i o svima drugima.

Svoje mjesto u antologiji dobio je i brodski multimedijalni umjetnik, performer, slikar Ivan Šeremet koji je (osim na naslovnici) u knjizi zastupljen vizualnom poezijom koja je vezana uz njegov likovni rad.

A da su granice u umjetnosti sve protočnije dokazuje i uvrštavanje osječkog punk-glazbenika Senia Lešnjakovića s pjesmom “Krećemo na vas”, skladanu u ratnim okolnostima, (o Slavoncu, čovjeku mirne duše koji u ratnom zlu diže svoj glas) koja je u izvođenju Kvarteta AH bila uvod promociji dvoknjižja.

“Za kulturno naslijeđe čitavog panonskog prostora godinama se brine i Šokačka grana. Ostavljamo trag za budućnost puno šire od hrvatskog prostora”, kaže predsjednica udruge Vera Erl, prema čijim je riječima najšokačkiji Šokac bio upravo Vladimir Rem, koji je sustavno pridonosio uzdignuću šokaštva.

Likovnošću se pozabavio povjesničar umjetnosti Vlastimir Kusik
--

Marija RADOŠEVIĆ